

Nr 163.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1918 kl. 1½ e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag främjande av manskapsrekryteringen vid armén.

(1:a avd.)

I en till riksdagen avlåten den 10 maj 1918 dagtecknad proposition (n:r 444) vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva,

dels att från anslaget till anställnings- och avskedspremier må till värnpliktig, som under utbildningsåret 1916—1917 respektive 1917—1918 genomgått fullständig soldatutbildning och under år 1918 respektive 1919 vinner annan fast anställning än som musikvolontär vid samma truppslag, där soldatutbildningen ägt rum, utbetalas anställningspremie efter samma grunder, som gälla beträffande dylik premies utbetalande till värnpliktig, vilken under pågående tjänstgöring tager sådan anställning,

dels ock att från anslaget till avlöning och rekrytering m. m. må under år 1919, i huvudsaklig överensstämmelse med de i kungl. breven den 14 juni 1917 angivna grunder, utbetalas rekapitulationspremier till fast anställt manskap vid armén, som tager förnyad anställning, ävensom anställningspremier till f. d. fast anställt manskap vid armén, som tager annan fast anställning än som musikvolontär vid samma truppslag, vid vilket vederbörande förut genomgått fullständig soldatutbildning.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Av den lämnade utredningen framgår, att manskapsrekryteringen vid armén under de senare åren lämnat högst otillfredsställande resultat. De

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 6 saml. 75 häft. (Nr 163—164.)

*Utskottets
yttrande.*

åtgärder, som i samband med 1914 års härordning vidtogos i syfte att förbättra manskapsrekryteringen, hava visat sig icke vara tillfyllest, och de av nästlidet års riksdag beslutade anställnings- och rekapitulationspremierna hava icke i någon mera avsevärd grad bidragit till att förbättra rekryteringen. Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, uppgå vakanserna bland det fast anställda manskapet vid hären i dess helhet till omkring 43 procent. Vid arméns huvudvapenslag, infanteriet, utgöra de icke mindre än omkring 51 procent.

Genomgripande åtgärder i syfte att råda bot på nu bestående missförhållanden måste därför, enligt vad departementschefen anført, med det snaraste vidtagas, och har departementschefen förklarat sig hava för avsikt att genom särskilda sakkunniga låta verkställa erforderlig utredning av rekryteringsspörsmålet i hela dess vidd. Denna utredning, vilken i första hand ansetts böra avse en omläggning av den nuvarande volontärinstitutionen vid armén, skulle så bedrivas, att ett fullständigt förslag i ämnet kunde föreläggas nästkommande års riksdag.

Innan denna utredning hunnit verkställas och förslag i ämnet förelagts riksdagen, hava emellertid hittills gällande föreskrifter fortfarande ansetts böra vinna tillämpning. Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag överensstämma även med motsvarande förslag till nästlidet års riksdag.

Utskottet, som delar den av departementschefen uttalade uppfattningen om behovet av en fullständig utredning av rekryteringsspörsmålet vid armén, får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må besluta att

1:o) från anslaget till anställnings- och avskedspremier må till värnpliktig, som under utbildningsåret 1916—1917 respektive 1917—1918 genomgått fullständig soldatutbildning och under år 1918 respektive 1919 vinner annan fast anställning än som musikvolontär vid samma truppslag, där soldatutbildningen ägt rum, utbetalas anställningspremie efter samma grunder, som gälla beträffande dylik premies utbetalande till värnpliktig, vilken under pågående tjänstgöring tager sådan anställning,

2:o) från anslaget till avlöning och rekrytering m. m. må under år 1919, i huvudsaklig överensstämmelse med de i kungl. breven den 14 juni 1917 angivna grunder, utbetalas rekapitulationspremier till fast anställt manskap vid armén, som tager förnyad anställning,

ävensom anställningspremier till f. d. fast anställt manskap vid armén, som tager annan fast anställning än som musikvolontär vid samma truppslag, vid vilket vederbörande förut genomgått fullständig soldatutbildning.

Stockholm den 24 maj 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, O. M. Strömberg, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, H. F. Lamm, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, A. C. Lindblad, J. L. Widell, greve N. F. Posse* och *J. S. Almer* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *H. Andersson* i Skivarp, *J. Olofsson* i Digernäs, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Anderson* i Råstock, *C. Persson* i Stallerhult, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, G. Odqvist, S. Bengtsson* i Norup, *J. A. Ingvarson* och *A. J. Andersson* i Gäfle.
